

— **Indulás: 1974, József Attila Színház. Jelenlegi munkahelye: József Attila Színház. Látszólag változatlan minden, és mégis szembeütő a módosulás!**

— A pályám a József Attila Színházzal kapcsolódott össze, de az utóbbi években már csak a fizetési napok tartották a szálakat köztem és a színház között.

A kezdet ijesztően könnyű volt. Egyik szerepből ki, a másikba be; szinte ömlesztve a naivaszerepek, amik persze nem a színészalom csúcsai. Örültem minden rám osztott szerepnek, de most visszatekintve sajnálom, hogy a világirodalom remekei elkerültek.

Várkonyi tanár úr úgy indított el a pályára, hogy „maga egy szerencsétlen alkat”. Ma már tudom, hogy miért mondta! Belülről már érettebb szerepre vágytam, és szerettem volna azokat játszani, de az „üzlet” szaga a színházban is érződik. Az exteriőr, a megjelenés sokáig döntő marad, és nem tehetek semmit sem, pedig érzem, hogy a számtalan mosolygástól egy következő mosolygásnál már berezonál az arcom.

— **A legjobb szer ilyen színészbetegségre, ha módot adnak a színésznek (esetleg módot keres saját maga!) arra, hogy frissítse játékát egy új típusú szerepben.**

— Éltem a „frissítési” lehetőséggel. Volt módom rá. Pesten töltött éveimet megszakítottam, és két évadra a Miskolci Nemzeti Színházhoz szerződtem. Első ottani szerepemben lesbikus alkoholistát játszottam. Örültem, boldog voltam. A mosolygásra késztetett arcnak felüdülést jelentett minden perc, amit akkor azon a színpadon tölthettem.

— **Visszajöttél két év elteltével az elhagyott színházhoz, és néhány év múlva megérkezett a „váltás” is.**

— Visszakerültem a József Attila Színházba, ahol ugyanúgy megkaptam a feladataimat, szerepeltem, csak nem éreztem, hogy valaki rám is gondolt volna, hogy valaki nekem keresett volna elő szerepet. Néha a színészek önmaguknak keresnek meg, keresnek ki egy szerepet; még nem éreztem magam ebbe a kényszerhelyzetbe szorítva, hogy munka után nézzek.

Játszogatam még, aztán jött a „váltás”: új igazgató, új főrendező; valahogy két éven keresztül egy darabban se kellett, ami természetesen nem elégtelt ki.

— **Hogyan feledkezhet el saját színészeről egy színház?**

— Egy színész munkája megszűnhet a színházban akkor, ha túlszereződtek emberek. Megszűnhet akkor is, ha én nem vagyok a megfelelő színészük. Az én esetemben arra gondoltam, hogy „megszűntem” fiatal, mosolygós lányokat játszani, hiszen külsőm szerint átléptem azt a szerepkört. Idősebb szerepekre mások is vannak a színházban. Most az átmeneti,

Beszélgetés Szerencsi Évával

ücsörgési időszakot tölthetném, persze, ha türelmesen, szó nélkül képes lennék rá. Én egy darabig ülök, aztán gyorsan továbbmegyek oda, ahol a színháznak szüksége van rám, ahol ezt megérezem, és kölcsönösen szeretnének egymásnak adni. Ha bíznak bennem, a legjobb együttműködésre van lehetőség.

— Nem lehet hosszabb időn keresztül várakozni; ha mincsem rám egy színháznak szüksége, ahol csak státusom van, de szerepet nem kapok, akkor nekem se fontos az a színház!

— **Kinek van a színházban felelősségtudata a színésszel szemben?**

— Ez szubjektív dolog. Arra nem gondolnak, ha már ott vagy, játsszál is! Nem tekintenek értéknek, tehát sok esetben a színész is megkérdőjelezi ezek után saját értékeit. Az a megállapítás, hogy az értékeinket elherdáljuk, nem tudjuk kézben tartani, tökéletesen illik a színházakra is. Nem tekint társának a színház, megválnak egymástól!

— **Nem tartozol azok közé a színészek közé, akik félve attól, hogy egyszer csak elfeledkezhetnek róluk, mindig mindenhol megjelennek, minden „feledkezés ellen” előírt helyen megtalálhatók.**

— Biztos, hogy azoknak van igazuk, legalábbis az üzlet szem-

pontjából, akik ezt megteszik. Ha nekem nincs munkám, nem megyek. Ilyenkor lehet, hogy szükség lenne egy menedzserre. Nem az egyéniségemhez való, hogy mutogassam magam azokon az előírt helyeken, ahol a szakma megfordul.

— **Többször előkerült az „üzlet” — mi a véleményed a hazai színész-, színház-sztárolásról?**

— Rossz fajta sztárolással találkozunk a színházaknál; mert bárki bármennyire jó, akkor is bizonyos intervallumok között kell mozognia. A rossz sztárolás miatt átdobhatnak, át is dobhatnak színészeket a ló túloldalára. Kikiáltják valakiről, hogy zseni, majd akárhány hibát csináljon is, a zsenisége mítosza megmarad. Ez az ítélet néhány színházra is éppoly érvényes. Nem vagyok a látványos színházak híve. A közönség mindenhol közönség, s ezzel a tudattal nem csorbulhat a színész.

— **Néhány évig hallgattattak. Hogyan tudtad átvészélni ezeket az éveket?**

— A legfőbb és legodaadóbb segítségem a gyermekem volt; mégis az elmúlt fél évben kitört rajtam a depresszió. Munkám nem volt — vendéjátékokban sokat játszottam, de nem a fergeteges szerepekben —, nem kerestek meg, és iszo-

nyú volt a gondolat, hogy le kell ülnöm, és várnom, hogy mikor csapnak pofon egy szereppel. Nem az én életritmussom. A gyermekem teljessé teszi az életemet, de létezik egy nagyon nehéz egyensúlyozás: a gyereknevelés mellett a pályámnak is menni kell! A depresszióm eloszlott, most az egyensúlyozás a terep.

— **Hogy az egyensúlyozás megkezdődött, annyit jelent, hogy dolgozni kezdtél?**

— A Józsefvárosi Színházban próbálom most Rejtő Jenő—Kellér Dezső—Sándor Jenő „Aki mert, az nyer” című zenés vígjátékában Kerekes Heléna szerepét. Még vendégként, de szeptembertől már a társulat tagjaként.

— A másik örömöm, illetve megpróbáltatásom az volt, hogy gyermekeknek gyerekdalokat énekelhettem egy készülő kazettára. Néhány hete fejeztük be a felvételeket az „Artis” kiadónál, Posta Pál zenei rendezésében.

— **Az eddigi „pályaszakaszban” hol érezted magad a legjobban?**

— Mindig „útközben” éreztem jól magam. A színész végig alkotómunkát végez, míg el nem jön a premier napja. Akkor a közönség elé kerül a munkája, és már nincs joga változtatni. Valami megszületett, s meg is szűnik ezzel párhuzamosan. A munkafolyamat lecsúszkult bizonyos helyzetre. Az az igazi, amikor még nincs kész, mikor valójában „útközben” érezheti magát a színész. És akkor is ezt érezheti, ha a lehetőségek továbbra is adódtak. Az „útközben”-ség majdnem boldogság. Most „útközben” vagyok, és tudom, hogy a Józsefvárosi színházbeli főszerep teljesen kihúzza abból a féléves rossz érzésből.

— **Közönség-, vagy inkább szakmacentrikus vagy?**

— Maximálisan közönségcentrikus. A hálás közönség tovább élte a színészt, mert ő is mérce.

A szakma fontos, hiszen a megmérettetésben ő vihet tovább a pályán.

— **Milyen instrukciókat adtál, adsz te magadnak legszívesebben?**

— 1. Egy májbajos naivát nem májbajosnak kell végigvinni, és akkor az ember a felszínen tud maradni.

2. Tovább kell tudni és mereni lépni, és addig menni, amíg hívnak.

3. A pályát végig gyakorolni kell, a közönség meg mindenütt közönség marad!

KARÁCSONY ÁGNES

De a legjobb útközben...